

INHOUD

Lijst van auteurs XI

Inleiding XIII

- 1 Algemene problemen I**
W.D. Reitsma en J.B.L. Hoekstra
  - 1.1 Lichaamssamenstelling I
  - 1.2 Water- en zouttekort 3
  - 1.3 Dorst en polyurie 4
  - 1.4 Hypovolemie 6
  - 1.5 Generaliseerd oedeem en longoedeem 7
  - 1.6 SIADH (syndroom van 'inappropriate' ADH-secretie) 10
  - 1.7 Hypnatriëmie en hyponatriëmie 11
  - 1.8 Hyperkaliëmie en hypokaliëmie 15
  - 1.9 Afwijkingen van het zuur-basenevenwicht 23
  - 1.9 Overgewicht en ondervoeding 32
  - Literatuur 37

- 2 Het cardiovasculaire systeem 38**
J.P.M. Hamer
  - 2.1 Angina pectoris, myocardinfarct, pericarditis 38
  - 2.2 Ritmestoornissen en hartkloppingen 45
  - 2.3 Harttonen en geruisen 57
  - 2.4 Hartfalen 63
  - Literatuur 71

- 3 Afwijkingen van het respiratoire systeem 72**
F.W.J.M. Smeenk en C.A.F. Jansveld
  - 3.1 Dyspnoe 72
  - 3.2 Hypoxemie en centrale cyanose 76
  - 3.3 Pneumonie 78
  - 3.4 Haemoptoe 81
  - 3.5 Solitaire longafwijkingen 83
  - 3.6 Diffuse longafwijkingen 87
  - 3.7 Hilusklievergroting 91
  - 3.8 Verbreed mediastinum 92
  - 3.9 Pleuravocht 95
  - Literatuur 99

4	Shock	100
	<i>J.G. van der Hoeven</i>	
4.1	Inleiding	100
4.2	Klinische indeling	100
4.3	Hypovolemische shock	102
4.4	Cardiogene shock	103
4.5	Obstructieve shock	103
4.6	Distributieve shock	106
4.7	Klinische aanpak	107
	Literatuur	108
5	Hypertensie	109
	<i>W.D. Reitsma</i>	
5.1	Inleiding	109
5.2	Primaire hypertensie	112
5.3	Medicamenten, alcohol en drop	114
5.4	Orgaanschade als gevolg van hypertensie	115
5.5	Geaccelereerde maligne hypertensie	117
5.6	Hypertensie en zwangerschap	118
5.7	Secundaire hypertensie	120
	Literatuur	130
6	Aandoeningen van de nieren	132
	<i>A.J.M. Donker en R.M. Valentijn</i>	
6.1	Pijn uitgaand van de tractus urogenitalis	132
6.2	Hematurie	137
6.3	Proteinurie	140
6.4	Acute en chronische nierinsufficiëntie	144
	Literatuur	152
7	Afwijkingen van de koolhydraat- en vetstofwisseling	153
	<i>W.D. Reitsma en J.W.F. Elte</i>	
7.1	Diabetes mellitus	153
7.2	Bewusteloosheid bij diabetes mellitus	159
7.3	Langetermijncomplicaties van diabetes mellitus	166
7.4	Spontane hypoglykemie zonder behandeling met insuline of sulfonylureumpreparaten	169
7.5	Afwijkingen van de vetstofwisseling	172
7.6	Hyperhomocysteinemie	183
	Literatuur	185

8	Endocrinologie	186
	<i>J.W.F. Elte en A.C. Nieuwenhuijzen Kruseman</i>	
8.1	Afwijkingen van de schildklier	186
8.2	Afwijkingen van de calciumstofwisseling	196
8.3	Aandoeningen van de hypofyse	209
8.4	Afwijkingen in samenhang met de bijniere	219
8.5	Groei en seksuele rijping	224
	Literatuur	235
9	Maagdarm- en leverziekten	236
	<i>Ch.J.J. Mulder en D. Overbosch</i>	
9.1	Misselijkheid en braken	236
9.2	Dysfagie, afwijkingen in de mond, hik	237
9.3	Bloedbraken en melaena	240
9.4	Veranderingen van het defecatiepatroon	244
9.5	Pancreatitis	252
9.6	Leverziekten	255
9.7	Een ruimte-innemend proces in de lever	263
9.8	Vochtophoping in de peritoneale holte	265
9.9	Buikpijn	267
9.10	Peritonitis	268
	Literatuur	269
10	Hematologische aandoeningen	270
	<i>J.G. Pegels</i>	
10.1	Bleekzucht, moeheid, anemie	270
10.2	Lymfadenopathie	282
10.3	Splenomegalie	288
10.4	Afwijkingen van de witte bloedlichaampjes en myelodysplasie	290
10.5	Polyglobulie en polycytemie	303
10.6	Ziekten die gepaard gaan met abnormale bloedeiwitten	306
	Literatuur	312
11	Hemostase en trombose	313
	<i>V.E.A. Gerdes en H.R. Büller</i>	
11.1	De pathologische bloeding	313
11.2	Trombosebeen	321
11.3	Longembolie	323
	Literatuur	325

12	Gemetastaseerde maligniteit bij onbekende primaire tumor	326
	<i>P.H.Th.J. Slee en H.F.P. Hillen</i>	
12.1	Inleiding	326
12.2	Pathologie	327
12.3	Markers	329
12.4	Behandelbare subgroepen	330
	Literatuur	332
13	Infectieziekten	333
	<i>J.W.M. van der Meer, P. Reiss en D. Overbosch</i>	
13.1	Inleiding	333
13.2	Febris e causa ignota	335
13.3	Koorts bij cardiale aandoeningen	341
13.4	Koorts bij HIV-geïnfecteerde patiënten	344
	Literatuur	355
14	Importziekten	356
	<i>D. Overbosch en B. Naafs</i>	
14.1	Inleiding	356
14.2	Importziekten met koorts	356
14.3	Importziekten met diarree	362
14.4	Importziekten met jeuk en/of ulceratie	368
	Literatuur	381
15	Ziekten die gepaard gaan met gewrichtsklachten en vaatafwijkingen	382
	<i>F.C. Breedveld</i>	
15.1	Artralgie	382
15.2	Monoartritis	383
15.3	Polyartritis	384
15.4	Lage rugpijn	387
15.5	Vasculitis	389
15.6	Het fenomeen van Raynaud	391
15.7	Amyloïdose	392
15.8	Cryoglobulinemie	394
15.9	Classificatiecriteria	395
	Literatuur	397

16	Huidverschijnselen	398
	<i>J.J.E. van Everdingen en W. Siewertsz van Reesema</i>	
16.1	Erythemateuze huidaandoeningen	398
16.2	Geneesmiddelenexantheem	405
16.3	Urticaria	407
16.4	Pruritus	409
	Literatuur	410
17	Diagnostische overwegingen in de oogheelkunde	413
	<i>G.S. Baarsma</i>	
17.1	Uveitis	413
17.2	Rood oog	422
17.3	Retinale circulatiestoornissen	423
17.4	Diabetische retinopathie	430
17.5	Hypertensieve retinopathie	432
	Literatuur	435
18	Neurologische afwijkingen	436
	<i>R.A.C. Roos</i>	
18.1	Inleiding	436
18.2	Hoofdpijn	436
18.3	Duizeligheid	439
18.4	Paroxismale stoornissen van het bewustzijn	441
18.5	Coma	444
18.6	Spierzwakte	447
18.7	Polyneuropathie	449
	Literatuur	449
19	De differentiële diagnose van chronische vermoeidheid	450
	<i>G.K.H. The, G. Bleijenberg en J.W.M. van der Meer</i>	
19.1	Inleiding	450
19.2	Evaluatie van moeheid	450
19.3	Acute fase	451
19.4	Subacute fase	451
19.5	Chronische fase	453
	Literatuur	457
	Afkortingen	456
	Register	463